

עידוד עסקים חדשים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , לגבש ולהפעיל תכנית לעידוד פעילותם של עסקים חדשים, על מנת לסייע לעסקים אלו לבסס פעילות בת קיימא, להגדיל את שיעורי השרידות שלהם ולהרחיב את התעסוקה.

בהחלטה זו,

"הקמה" – פתיחת תיק במע"מ.

"הפרה בוטה" – הפרה של הוראה מהוראות חוק שניתן להטיל בגינה עיצום כספי והינה בעלת מרכזיות, בולטות וחשיבות עקרונית ברגולציה לפי אותו חוק, וכן הפרה של הוראה מהוראות החוק המבוצעת הנסיבות המעידות על שיטתיות ותכנון או הפרה שגרמה לפגיעה משמעותית ורחבת היקף.

"מחזור עסקאות שנתי" – "מחזור עסקאות של עוסק" כהגדרתו בחוק המע"מ.

"עסק" – כל אחד מאלה ולמעט חברה כמשמעותה בחוק תאגידי מים וביוב

(1) עוסק פטור כהגדרתו בחוק המע"מ;

(2) עוסק מורשה כהגדרתו בחוק המע"מ;

(3) מוסד כספי כהגדרתו בחוק המע"מ;

"עסק חדש" – עסק אשר טרם חלפו 5 שנים מיום הקמתו ואשר אינו נשלט על ידי מי ששלט ו/או שולט בעסק נוסף (בארץ או מחוץ לארץ) או שבני משפחתו מקרבה ראשונה שלטו או שולטים בעסק נוסף אשר עיסוקו בתחום אינו זהה לתחום עיסוקו של העסק נשוא הגדרה זו. בהחלטה זו, ייחשב גם יחיד המקיים עסק כמי ששולט בעסק.

"רגולציה" – בהתאם להגדרתה בהחלטה 2118, מיום 22.10.2014, בנושא 'הפחתת הנטל הרגולטורי' (להלן: 'החלטה 2118'). לענין החלטה זו תכלול 'רגולציה' גם חקיקה בתחום המסים והטלת אגרות.

"רגולטור" – כהגדרתו בהחלטה 2118.

"עלות הבירוקרטיה" – כהגדרתה בהחלטת ממשלה 2118.

"עלות העמידה בדרישות הרגולציה" – כהגדרתה בהחלטת ממשלה 2118.

"שליטה" – כהגדרתה בסעיף 1 לחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982.

התאמת נטל רגולטורי לעסקים חדשים

1. להטיל על כלל משרדי הממשלה (להלן: "המשרדים") לקבוע את ההסדרים הבאים:

1.1 רגולציה אשר הפרתה גוררת הפעלת סנקציה של עיצום כספי:

1.1.1 ככל שמדובר בהפרה ראשונה של העסק ובלבד שלא מדובר בהפרה

בוטה – ישלח הרגולטור התראה מינהלית בלבד, שלפיה לא יוטל

עיצום כספי בגין מעשה ההפרה ויירשם בה כי על המפר להפסיק את

ביצוע ההפרה ואם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהא צפוי לעיצום

כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת;

1.1.2 ככל שבוצעה על ידי העסק הפרה שאינה הפרה ראשונה שבשלה יש לשלוח התראה- יוגבל סכום העיצום הכספי שניתן להטיל על העסק ל- 5% ממחזור העסקאות השנתי של העסק החדש אם בוצעו במהלך השנתיים הראשונות ממועד הקמת העסק, ותוגבל ל-7% ממחזור העסקאות השנתי אם בוצעו במהלך שלוש השנים שלאחר מכן ;

1.1.3 לשם יישום ס"ק 1.1.1-1.1.2 להחלטה זו, יפרסם משרד המשפטים, בתוך 60 יום ממועד קבלת החלטה זו, הצעת חוק שתחיל את ההקלות המנויות לעיל בחקיקה כוללת לסמכות להטיל עיצומים כספיים שבאחריות משרדי ממשלה (להלן: "חקיקה כוללת"). הצעת החוק תגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה והסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בכל הנוגע להיבטים הקשורים לסעיפים המנויים לעיל. החקיקה תכלול סמכות לשר הממונה על חוק הכולל סמכות להטיל עיצומים לקבוע הפרות בוטות. כמו כן, בחקיקה תקבע רשימת חוקים שיוחרגו מן ההקלות שבסעיף 1.1.1 להחלטה זו. רשימת החוקים וכן השינויים שיערכו בה, ככל שיערכו, תגובש בהתייעצות מקדימה עם משרד ראש הממשלה והסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. חקיקה המכילה במועד קבלת החלטה זו את המנגנונים המנהליים המאפשרים את יישום סעיפים 1.1.1-1.1.2 להחלטה זו יוחרגו מהחקיקה הכוללת.

1.2 בחינת האפשרות לערוך תכנית הקלות ברגולציה לעסקים חדשים (להלן: "תכנית ההקלות") לעניין רגולציות שאינן מפורטות בסעיפים 1.1.1-1.1.2 ולסעיף 2 להחלטה זו :

1.2.1 התכנית תיערך בתיאום עם תכניות החומש של המשרדים (בהתאם להחלטה 2118), ותקבע את הרגולציות המקדימות ההכרחיות לצורך פתיחת עסק, ותבחן האם ובאיזה אופן ניתן להחיל על עסקים חדשים את שאר הרגולציות באופן מדורג, והכל מבלי לפגוע באינטרסים הציבוריים המוגנים הנוגעים לענין. למען הסר ספק יובהר כי יישום תוכנית הקלות ייעשה ברמה הנורמטיבית בה נקבעת הרגולציה העיקרית, ובין היתר, חקיקה או חקיקת משנה, לפי הענין.

1.2.2 עם יישום תכנית הקלות יפרסם הרגולטור הרלבנטי מדרך מעשי שינגיש ויבהיר את החובות הנדרשות מעסק ובמובחן - את החובות הנדרשות מעסק חדש. המדריכים ייערכו ויפורסמו בתוך 3 שנים ממועד קבלת החלטה זו, או בתוך 6 חודשים מיום קביעתם של התיקונים הנדרשים לשם יישום תכנית ההקלות.

2. בעניין אגרות שעסק חדש נדרש לשלם אגב הפעלת עסקו, לקבוע את הדברים הבאים :

2.1 יינתנו פטור או הנחה מתשלום אגרות אשר נדרשות לתשלום מהעסק לשם הפעלתו, בהתאם לאמור בסעיף 2.2.

2.2 בתוך 14 יום ממועד קבלת החלטה זו, יוקם צוות בראשות הכלכלן הראשי במשרד האוצר, ובהשתתפות נציגי הסוכנות לעסקים קטנים

ובינוניים במשרד הכלכלה, משרד ראש הממשלה, המועצה הלאומית לכלכלה, אגף תקציבים במשרד האוצר נציגי מינהל הכנסות המדינה באוצר, ונציגי המשרדים הרלוונטיים, לפי העניין שיפעל כדלהלן:

2.2.1 הצוות האמור ימפה את האגרות הנוגעות לעניין ובתוך 3 חודשים ממועד קבלת החלטה זו ימליץ לשר האוצר על האגרות אשר בעניינן יינתנו פטור או הנחה.

2.2.2 לעניין אגרות הנתונות בסמכות השלטון המקומי – הצוות יציג עמדתו לממשלה לאחר הדברות עם מרכז השלטון המקומי.

2.2.3 עבודת הצוות תתחשב, בין היתר, בשיקולי פגיעה בהכנסות המדינה ופגיעה ביכולות הבקרה והאכיפה של היחידה הרלבנטית על הגורמים המפוקחים על ידה.

3 הממשלה רושמת לפנייה את הודעת שר הכלכלה בדבר הצעדים הבאים הננקטים על ידו. משרד הכלכלה יתאים את הרגולציה שבתחום סמכותו לרבות באמצעות תזכירי חקיקה במידה ויידרשו, בתוך 6 חודשים לכל הפחות בנושאים הבאים:

3.1 דמי טיפול לארגוני המעסיקים:
יתוקנו תקנות הסכמים קיבוציים (תשלום דמי טיפול ארגוני-מקצועי לארגון מעבידים), התשל"ז-1977 כך שעסקים חדשים יהיו פטורים מתשלום דמי טיפול לארגוני המעבידים.

3.2 קידום העקרונות המפורטים להלן, בין לגבי עסקים חדשים ובין באופן רחב יותר על כלל העסקים:

3.2.1 פטורים:
היה ועובד הצפוי לעמוד בפני הליך שימוע לקראת פטורים ייעדר מעבודתו בשל מחלה למשך למעלה מ-7 ימים - רשאי העסק החדש לערוך את השימוע בכתב, גם אם ביקש העובד להשמיע את טיעוניו בעל פה, ולנקוט בהליך הפטורים ככל שאלה אינם קשורים במחלה. סעיף זה לא יחול על עובדים בתחומי שמירה, אבטחה וניקיון;

3.2.2 שעות נוספות:
תותר עבור עסקים חדשים העסקה גמישה של עובדים בשעות נוספות מבלי לשנות ביחסי פנאי עבודה במסגרת חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.

4. להטיל על שר האוצר כדלקמן:

4.1 בשימוש המותר על פי תכנית בניין עיר, אך אינו מותר על פי היתר הבניה - יתוקן חוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965 (להלן: "חוק התכנון והבניה") כדלקמן:

4.1.1 עסק יהיה פטור מהחובה לקבל היתר שימוש חורג ויהיה נדרש לקבלת היתר בנייה בלבד.

4.1.2 מובהר כי לא חל שינוי בדבר חובת קבלת היתר לצורך ביצוע עבודות

הטענות היתר, ככל שיבוצעו עבודות כאלה לעת התאמת המבנה לשימוש העסק החדש.

4.2 לבחון, בהתייעצות עם משרד הפנים, את כל האישורים והמסמכים שבעל העסק ממציא לשם קבלת רישיון עסק כך שהם יהיו תקפים גם בעת הסדרת חובותיו לפי חוק התכנון והבניה, זאת מלבד האישורים הנדרשים להתאמת השימוש לתכנית בניין עיר, והכל מתוך מטרה להביא להאחדת התהליכים ככל הניתן.

4.3 לתקן את התוספת השלישית לחוק התכנון והבניה ולאפשר לנישום לשלם את הסכום שאיננו שנוי במחלוקת מתוך היטל ההשבחה, ולתת ערובה לתשלום הסכום ששנוי במחלוקת, כתנאי להוצאת היתר בניה, ככל שמדובר בהוצאת היתר לשימוש עסקי.

5. במסגרת הרפורמה ברישוי עסקים, כפי שהתקבלה בתיקון מספר 27 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968 (להלן: "חוק רישוי עסקים"), להטיל על כל אחד מן הרגולטורים הקבועים בחוק כעורכי מפרטים אחידים, כדלקמן:

5.1 לקבוע במפרט האחד אלו מן הרגולציות הינן חובות שאותן יידרש העסק החדש למלא כתנאי לפתיחתו, ונוגעות בין השאר לתשתית הפיזית של העסק (להלן: 'תנאים מוקדמים') ואלו מן הרגולציות ניתנות להשלמה באופן מדורג עד תום שלוש שנים מיום קבלת הרישיון, והכל בהתאם לעניין ולשיקולים המקצועיים של נותני האישור.

5.2 לראות בעסקים חדשים כעסקים שמתקיימות בהם נסיבות מיוחדות לעניין קביעת מסמכים או תנאים שונים לפי סעיף 1ג7 לחוק רישוי עסקים ולקבוע במפרט האחד אבחנה בין סוגי עסקים בהתחשב במשתנים של וותק עסק וגודלו, ולהתאים את היקף הדרישות ואופיין בהתאם למשתנים אלו. אבחנה כאמור תיקבע בהתאם לעניין ולשיקולים המקצועיים של נותני האישור.

5.3 לקבוע באלו מן התנאים במפרט יסתפק נותן האישור בבדיקה של מומחה מוסמך כחלופה לבדיקה על ידי נותן האישור. נותן האישור יקבל את מסמך הבדיקה של מומחה מוסמך או תצהיר של בעל העסק, ויראה בהם אסמכתא לקיומן של בדיקות כנדרש בתנאי המפרט.

5.4 בחלוף 90 יום מפרסומו של כל מפרט אחיד, יפרסם נותן האישור מדריך מעשי שינגיש ויבהיר את החובות הנדרשות מן העסק, ובמובחן - את החובות הנדרשות מהעסק החדש.

5.5 ככל שישתנה המפרט, יעודכן המדריך תוך חצי שנה מיום כניסת השינוי במפרט לתוקף.

5.6 משרד הפנים יהיה אחראי על פרסום המדריכים והתיאום מול הרגולטורים על עדכון השינויים בהם.

6. להטיל על שר הפנים לתקן את חוק רישוי עסקים ותקנותיו כך ש:

6.1 תוארך התקופה במסגרתה נותן האישור ורשות הרישוי יהיו רשאים לתת היתר זמני עד לתקופה של 3 שנים.

6.2 לקבוע כי הסדרת תשלומים הנלווים להליך קבלת רישיון עסק לא יהיו תנאי

לקבלת רישיון העסק, אם העסק עמד בכל דרישות המפרט האחיד וכן כי העסק יוכל להסדיר את כלל התשלומים גם לאחר קבלת הרישיון.

7. הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה:

- 7.1 תפעיל תכנית סיוע להטמעת דרישות רגולציה בעסקים חדשים. תקציב התכנית יסוכם בין מנכ"ל משרד הכלכלה והממונה על התקציבים במשרד האוצר.
- 7.2 תכין עם משרדי הממשלה את ההצעות לתכנית הקלות כאמור בסעיף 1.2 להחלטה זו.
- 7.3 תכין תוך 60 יום, בהתייעצות עם משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים, תבנית אחידה לכתיבת המדריכים, כאמור בסעיפים 1.2.2 ו- 5.4 להחלטה זו.
- 7.4 הסוכנות תסייע לרגולטורים בהנחייה לגיבוש המדריכים, כך שעבור סוגי עסקים שונים ניתן יהיה לעיין במדריך בודד המבהיר את עיקרי החובות הרגולטוריות המוטלות עליהם בפתיחת העסק.

8. יישום החלטה זו ייעשה בהתאם לסוג הדין או הנוהל או הפרשנות המשפטית הנוהגת מכוחם שורר המצב הקיים. משרדים שיידרשו לתיקוני חקיקה לשם יישום החלטה זו יפרסמו בתוך 6 חודשים ממועד קבלת החלטה זו תזכירי חוק לתיקוני החקיקה הנדרשים.

9. ככל שיתגלעו מחלוקות בין רגולטור לסוכנות לעסקים קטנים בנוגע ליישום החלטה זו, בכל הנוגע למחלוקות מקצועיות הנוגעות לביצוע החלטה זו - תובא המחלוקת להכרעה בועדת השרים לרגולציה או וועדה אחרת אם הפנתה אליה ועדת השרים לרגולציה. ועדת השרים לא תכריע במחלוקת שעניינה אחת מאלה: החלטה שיפוטית או מעין שיפוטית או החלטה הנתונה לשיקול דעת עצמאי לפי דין.

דברי הסבר

רקע כללי

לעסקים חדשים תרומה משמעותית להגדלת מספר המשרות במשק. בין השנים 2011-2012 נוספו 95,721 משרות, מתוכן 73,661 משרות בעסקים חדשים. יוצא כי שיעור השינוי במשרות בעסקים חדשים מתוך השינוי במשרות בכלל המשק עומד על 77%.

על מנת למצות את פוטנציאל התרומה של עסקים חדשים לכלכלה בכלל ולתעסוקה בפרט, יש ליצור אווירה מעודדת צמיחה עבור עסקים בראשית דרכם. אווירה עסקית ורגולטורית נכונה תחזק את העסקים החדשים ותסייע בידם לצלוח את השנים הראשונות והקשות, וכך תעודד יזמים להקים עסקים נוספים.

ההקלות הנדרשות לעסקים החדשים נגזרות מתוך מספר קשיים המאפיינים את ראשית הדרך. הקושי הראשון הוא חוסר היכרות עם הדרישות החוקיות, והתחשש להפרות לא מכוונת או לאי עמידה בלוחות זמנים נדרשים. הקושי השני הוא יצירת מצבת כוח אדם נכונה, ומתוך כך הצורך בגמישות מסוימת בתחום ניהול משאבי אנוש (איזון בין היקף עבודה לבין מספר עובדים, התאמת העובדים לאופי העסק ועוד). הקושי השלישי הוא התמודדות בזמנית עם מגוון מטלות המאפיינות עסק בראשית דרכו: איזון פיננסי, פיתוח שוק, יצירת מבנה ארגוני נכון, לימוד הרגולציה.

לאור החשיבות של עסקים חדשים מחד, ומאידך לאור הקשיים הייחודיים עמם עסקים חדשים מתמודדים, נדרש מסלול של הקלות ברגולציה לעסקים חדשים.

סעיף הגדרות

מוצע להגדיר מונחים שונים שנעשה בהם שימוש במסגרת הצעת ההחלטה ובהם המונח "שליטה" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982:

"היכולת לכוון פעילותו של תאגיד, בין לבד ובין יחד עם אחרים או באמצעותם, בין במישרין ובין בעקיפין, הנובעת מכוח החזקת אמצעי שליטה בו או בתאגיד אחר, לרבות יכולת הנובעת מתקנון התאגיד, מכוח חוזה בכתב, בעל פה או באופן אחר, או יכולת הנובעת מכל מקור אחר, ולמעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של נושא משרה בתאגיד;

בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כשולט בתאגיד אם הוא מחזיק חמישים אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, או אם בידו היכולת למנוע קבלת החלטות עסקיות בתאגיד, למעט החלטות שעניין הנפקה של אמצעי שליטה בתאגיד או החלטות שעניין מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד או שינוי מהותי בהם; חזקה כי אדם שולט בתאגיד, אם בידו השיעור הגדול ביותר של אמצעי שליטה מסוג כלשהו.

סעיף 1.1

עיצומים כספיים - עסקים חדשים מתאפיינים ברמת היכרות נמוכה עם דרישות החוק ולצד זה ברמה נמוכה של איתנות פיננסית. ככלל, לעסקים קטנים אחוזי רווחיות שנעים בטווח של 3%-10%. הרווחיות של עסק חדש עשויה להיות נמוכה אף יותר, משום שהוצאותיו והשקעותיו עולות על הכנסתו בגין פעילות עסקית. שילוב של שני מאפיינים אלו עלול לגרום לכך שעסק יהפוך להיות מפר שלא בטובתו, וסנקציית העיצום הכספי שיקבל בגין הפרה זו עלולה לפגוע קשות בהכנסתו עד כדי כרסום ברווחיות שלו. מאידך, ההנחה היא כי כלי

העיצומים הכספיים אמור להיות כלי מחנך ולא כלי לנטרול העסק (למעט באותם מצבים קיצוניים בהם ברור כי העסק מפר את החוק באופן מכוון ושיטתי).

לאור זאת מוצע לקבוע כי במקרה של הפרה הראשונה יקבל העסק התראה בלבד, למעט במקרים שהרגולטור יקבע כהפרה חמורה. במקרה של הפרה שניה, ולמשך שנתיים, העיצום הכספי לא יעלה על 5% מהמחזור העסקי וכל זאת בתנאי שלא הפר אותה הוראה יותר משלוש פעמים. החל מהשנה השלישית ועד לשנה החמישית לא יעלה העיצום הכספי על 7% מהמחזור העסקי השנתי.

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים סבירה כי ההגבלה לפיה עיצומים כספיים לא יעלו על 7% ממחזור העסקאות השנתי ראוי שתחול על כלל העסקים הקטנים. זאת לאור אחוז הרווחיות הממוצע של עסקים קטנים אשר נע בטווח של 3%-10% רווחיות וכן על מנת שהעיצום הכספי לא יפגע ברווחיות העסק אלא יהווה סנקציה מרתיעה.

משרד המשפטים יכין בתוך 60 יום תזכיר חוק המסדיר את נושא העיצומים הכספיים, ויקבע בין היתר את ההקלות המנויות לעיל לעסק חדש, וכן את האפשרות לקבוע כי בהפרה בוטה העסק המפר יקבל את העיצום הכספי גם בגין הפרה ראשונה. הצעת החוק שיכין משרד המשפטים יכלול גם תוספת בה ניתן יהיה להתריג דברי חקיקה שנמצאה הצדקה להחריגם מההקלות, וזאת לאחר התייעצות עם הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים ועם משרד ראש הממשלה.

סעיף 1.2

רגולטורים שמכינים תכניות עבודה במסגרת תכנית החומש שנקבעה בהחלטת ממשלה 2118 יכינו כחלק מתכנית החומש גם תכנית הקלות לעסקים חדשים, ובה יקבעו מהי הרגולציה ההכרחית אותה עסקים חדשים יידרשו ליישם החל ממועד הקמתם והינה בבחינת תנאי מקדים לפעילותם. לצד זה ייקבע אילו דרישות רגולטוריות יוכלו העסקים להתחיל וליישם בשלבים מאוחרים יותר לקיומו של העסק. מטרתן של הקלות אלו היא לאפשר לעסק תקופת הסתגלות והתבססות, על מנת שיוכל להוות עסק בר קיימא.

לצד ההקלות יכינו הרגולטורים גם מדריכים מעשיים ליישום הרגולציה. עסקים חדשים חשופים לשורה ארוכה של חוקים, תקנות והוראות מנהליות שמסדירים את פעילותם. עסקים אלו אינם מכירים את פרטי הדרישות, ואת האופן בו עליהם לעמוד בדרישות אלו וכן אינם יודעים למי עליהם לפנות לצורך בירורים. על כן, הם נקלעים לעיתים למצבים בהם הם נאלצים לשאת בהוצאות כספיות של תשלומים עבור ייעוץ או עבור יישום מיותר או לא נכון של החוק, וכן בגין הפרות אותן ביצעו בלא יודעין. הכל בהיעדר ידיעה ו/או חכונה כיצד לפעול. מוצע בהחלטה כי הגורמים המסדירים יודאו כי דרישותיהם לעסקים ילוו במידע נגיש והסברים ברורים במסגרת המדריכים המעשיים ליישום הרגולציה.

סעיף 2

אגרות - ממשקים רבים של העסק עם רשויות השלטון, לרבות השלטון המקומי, כרוכים בתשלום אגרות שהכרחיות להפעלת העסק. תשלומים אלו עשויים להצטבר לסכומים גבוהים אותם נאלץ העסק להוציא כבר בראשית דרכו כאשר הפעילות העסקית טרם החלה ועוד אין הכנסות משמעותיות.

מוצע להקל על העסקים בתקופה הראשונה לחייהם ולקבוע כי במשך שלוש שנים ראשונות

ממועד הקמת העסק, יהיה לעסק פטור חד פעמי מכל סוג של תשלום כאמור. לשם קביעת האגרות בהן יינתנו הנחה או פטור יוקם צוות משותף של משרד האוצר, הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים ומשרד ראש הממשלה, והגורמים הרלוונטיים לפי העניין. הצוות ימפה את האגרות וימליץ על אגרות בהן יינתן פטור או הנחה לעסק המוגדר כחדש, וההקלה תינתן רק פעם אחת לכל סוג אגרה.

סעיף 3

משרד הכלכלה והתעשייה יתאים את הרגולציה שבתחום סמכותו עבור עסקים חדשים לכל הפחות בנושאים הבאים:

עסקים חדשים יהיו פטורים מתשלום דמי טיפול ארגוניים לארגוני המעסיקים. זאת על מנת לחקל בהוצאות העסק ולהוריד מהם את הנטל הכספי הכרוך בהשתייכות לאחד מארגוני המעסיקים.

עסקים חדשים שנמצאים בראשית דרכם העסקית מתאפיינים בדינמיות רבה, בלמידה דרך ניסוי וטעייה, ולכן נדרשים לגמישות גבוהה יותר. סוגיית כוח אדם היא מהותית עבור עסק מתחיל שלומד את צרכי העסק בהיבטים של מצבת כוח אדם וכישורים נדרשים, וכן מחדד את יכולות גיוס העובדים שלו וזיהוי הפוטנציאל שלהם. בהקשר זה נדרשת גמישות ניהולית רבה יותר ביכולת לשנות את מצבת העובדים, לרבות עובדים שאינם מתאימים לצרכי העסק הנבנה.

לאור זאת יפעל המשרד לקדם את העקרונות הבאים:

במקרה בו עובד צפוי לעבור שימוע לקראת פיטורים, ונעדר בשל מחלה למשך תקופה העולה על 7 ימים, יוכל המעסיק לערוך את השימוע בכתב, ולבצע הליך פיטורין. זאת בתנאי שהעילה לפיטורין אינה נובעת מעצם המחלה. אפשרות זאת לא תחול על עובדים בתחומי שמירה וניקיון.

הצורך בגמישות ניהולית בא לידי ביטוי גם בצורך לסידור שונה של שעות העבודה, ועל כן מוצע כי תותר העסקה גמישה של עובדים בשעות נוספות מבלי לשנות ביחסי פנאי עבודה בחישוב ממוצע שבועי וחודשי.

סעיף 4

תכנון ובניה - לפי נתוני משרד הפנים, 28% מהעסקים הנמצאים בתהליכי קבלת רישיון עסק לא מצליחים להשלים את התהליך בשל עיכובים בקבלת היתר לפי חוקי התכנון והבניה, ובתוכם היתר שימוש חורג. תכנון ובניה היא הסיבה השכיחה ביותר לאי קבלת רישיון עסק, ומעכבת את העסק מלהשלים את הצעדים הנדרשים לשם מימוש מטרות חוק רישוי עסקים. קבלת רישיון עסק הוא הליך הכרחי עבור עסק חדש שעיסוקו נמנה על אחד מפריטי העיסוק המנויים בצו רישוי עסקים, ועל כן יש לפעול לפישוט שלו.

עסקים רבים השוכרים מקום להפעלת העסק נדרשים להוציא היתר שימוש חורג, גם כאשר השימוש מותר לפי תכנית בניין עיר אך אינו מותר לפי היתר בניה. מדובר בהליך ארוך שנכפה על העסק בשל נסיבות שאינן ברורות שינוי כגון מבנים ישנים עם היתרי בניה שאינם תואמים את מלוא השימושים שהתביע מאפשר. כך שגם אם רשות מקומית פועלת לעדכון תביעות ומעוניינת לאפשר פעילות עסקית באזור נתון, הרי שהמבנים הישנים הממוקמים שם אינם כוללים את השימוש הרלוונטי בהיתר.

לפיכך מוצע לקבוע כי בשימוש המותר על פי תכנית בניין עיר, אך אינו מותר על פי היתר הבניה, יתוקן חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק התכנון והבניה") ויקבע כי עסק יהיה פטור מהחובה לקבל היתר שימוש חורג ויהיה נדרש לקבלת היתר בנייה בלבד. ההקלה חלה רק במקרים בהם לא נדרש לבצע עבודות טעונות היתר לשם התאמת המבנה לשימוש העסק החדש, שכן ביצוע עבודות מסוג זה כרוך בקבלת היתר בניה. במטרה להתייעל ולהביא להאחדת תהליכים ככל הניתן, תתבצע בחינה של כל האישורים והמסמכים שבעל העסק ממציא לשם קבלת רישיון, ובמקומות הרלוונטיים הם יהיו תקפים גם בעת הסדרת חובותיו לפי חוק התכנון והבניה, זאת מלבד האישורים הנדרשים להתאמת השימוש לתכנית בניין עיר.

במקרה בו עסק נדרש לשלם היטל השבחה והגיש ערר על גובה השומה, יוכל לקבל היתר לאחר שישלם את הסכום שאינו שנוי במחלוקת, ויפקיד ערבות על שאר הסכום.

לתקן את התוספת השלישית לחוק התכנון והבניה ולאפשר לנישום לשלם את הסכום שאינו שנוי במחלוקת מתוך היטל השבחה, ולתת ערובה לתשלום הסכום ששנוי במחלוקת, כתנאי להוצאת היתר בניה, ככל שמדובר בהוצאת היתר לשימוש עסקי.

סעיף 5

הוצאת רישיון עסק הוא תהליך מורכב משלבים רבים ופרטים רבים ומצריך ידע מקצועי שנעדר אצל עסקים חדשים באופן מיוחד. מתוך הכרה במציאות זאת מובילה הממשלה רפורמה ברישוי עסקים במסגרתה תוקן חוק רישוי עסקים ותקנותיו ועודכן הצו, וכל המשרדים נותני האישור מכינים מפרטים אחידים בהם מפורטים כל התנאים אותם עסק נדרש למלא על מנת לקבל רישיון. במסגרת הכנת המפרטים האחידים מונחים הרגולטורים לקבוע במפרט אלו מן הרגולציות בתחום אחריותו הינן רגולציות שהעסק יידרש למלא כתנאי לפתיחתו, ונוגעים בין השאר לתשתית הפיזית של העסק ואלו מן הרגולציות ניתנות להשלמה באופן מדורג עד תום שלוש שנים ממועד קבלת הרישיון.

לצד זה מתבקשים הרגולטורים לייצר אבחנה בדרישות הנדרשות מעסקים גדולים ביחס לדרישות הנדרשות מעסקים חדשים. וכן לקבוע אלו מן התנאים במפרט יוכלו להיבדק על ידי מומחה מוסמך כחלופה לבדיקה על ידי נותן האישור, במטרה להאץ תהליכים וכן את זמני ההמתנה לקבלת האישור. נותן האישור יקבל את מסמך הבדיקה של מומחה מוסמך או תצהיר של בעל העסק, ויראה בהם אסמכתא לקיומן של בדיקות כנדרש בתנאי המפרט. בהתאם לרציונל של סעיף 1.2 להצעת ההחלטה, גם כאן נדרשים המשרדים נותני הרישוי לפרסם מדריכים מעשיים שינגישו ויבהירו את כל החובות/הרגולציות הנדרשות מן העסק, ובמובחן – מהן החובות הנדרשות מהעסק החדש.

סעיף 6

בנוסף ליצירת מדרג בתוכן הדרישות, שר הפנים מונחה בהצעת ההחלטה להקל את הנטל הביורוקרטי גם בהליכים של הוצאת רישיון עסק, ובהתאם לכך לאפשר לנותן האישור להאריך היתר זמני עד לתקופה של 3 שנים, במטרה לאפשר לעסק להשלים דרישות חוקיות

מחויבות המציאות שאורכות זמן, כגון התאמות מבנה שנדרש עבורן היתר בניה וכדומה. כך יוכל העסק להשלים את כל חובותיו ובאותו זמן להפעיל את העסק בצורה חוקית ובאופן שאינו מסכן את הבריאות הבטיחות והסביבה.

על מנת לצמצם את פרק הזמן החולף מיום הגשת הבקשה לקבלת רישיון עסק ועד לקבלת הרישיון, ולמנוע מצב בו עסק פועל ללא רישיון, מוצע להפריד בין השלמת החובות הנדרשות מתנאי הרישיון, לבין הסדרת התשלומים הנלווים להליך כגון אגרות. הסדרת התשלומים כאמור לא תהווה תנאי לקבלת רישיון העסק, אם העסק עמד בכל דרישות המפרט האחד, והעסק ישלים אותן לאחר קבלת הרישיון.

סעיף 7

לשם מימושה של החלטת ממשלה זו הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים תוסמך לפעול באמצעים הבאים:

הסוכנות תפעיל תכנית סיוע להטמעת דרישות רגולציה בעסקים חדשים. התכנית תגשר על פרק הזמן בו הרגולטורים יכינו מדריכים לעסקים, ותסייע לעסקים חדשים להתמצא בדרישות הרגולציה החלות עליהם.

הסוכנות תכין עם משרדי הממשלה תכנית הקלות ברגולציה לעסקים חדשים, כמפורט בסעיף 1.2 להצעת ההחלטה.

הסוכנות תכין בהתייעצות עם משרד ראש הממשלה ומשרד הפנים, תבנית אחידה לכתיבת המדריכים, ותסייע לרגולטורים בגיבוש המדריך, כך שעסק יוכל ללמוד על חובותיו העיקריים ממקור מידע אחד. כמו כן, הסוכנות תסייע לרגולטורים לגבש מדריכים עם עיקרי הדרישות הרגולטוריות.

סעיף 8

הסעיף קובע כי כל השנויים הנדרשים מתוקף החלטת ממשלה זו יתבצעו במסגרת ההסדרים הרלוונטיים אשר מכוחם שורר המצב הקיים - תיקוני חקיקה, תיקוני תקנות, תיקון נהלים, הכנת חוות דעת משפטית וכו'.

סעיף 9

הסעיף קובע כי הפלטפורמה לבירור מחלוקות מקצועיות שיתגלעו בין רגולטורים לבין הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בכל הנוגע לביצוע החלטה זו - תהיה וועדת שרים לרגולציה או ועדה אחרת שוועדת הרגולציה הפנתה אליה. הועדה לא תכריע בסוגיות משפטיות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

כמפורט לעיל.

תקציב

בהתאם לאמור בסעיף 6 להחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ההצעה נוגעת לכלל שרי הממשלה.

שר העלייה והקליטה - תומך. עמדת יתר השרים - טרם התקבלה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 2118 מיום 22 לאוקטובר 2014

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה או מי שהוסמך מטעמו, תצורף להצעה להחלטה (ראה טופס נלווה).

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה;

מוגש על ידי ראש הממשלה וממלא מקום

שר הכלכלה והתעשייה

י"א בטבת התשע"ו

23 בדצמבר 2015

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות שרים

נושא הצעת ההחלטה: עידוד עסקים חדשים

עידוד צמיחה עבור עסקים חדשים באמצעות מתן הקלות רגולטוריות בשנים הראשונות להקמת העסק. בהתאם למטרתה זו, מבקשת הממשלה לפעול כאמור בגוף הצעת ההחלטה, לרבות באמצעות תיקוני חקיקה.

כמו כן, מבקשת הממשלה בהצעת החלטה זו לפעול בתאום עם התהליכים אותם עיגנה הממשלה בהחלטת ממשלה מספר 2118 מיום 22.10.2014 (להלן: "החלטה מס' 2118").

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. החלטת ממשלה מס' 2118 מיום 22.10.2014 קובעת כי הממשלה תפעל להפחתת הגטל הרגולטורי באמצעות מגוון תהליכים וכלים. בהתאם לכוונת הממשלה בהחלטת הממשלה חכ"ל, מבקשת הממשלה בהצעת החלטה זו להטיל על כלל משרדי הממשלה (להלן: "משרדים") לקדם הפחתת גטל רגולטורי עבור עסקים חדשים בהתייחס לרגולציות המצויות בתחום סמכותם בכלל ולרגולציות מסוימות המפורטות בהצעת ההחלטה בפרט. כמו כן, מבקשת הממשלה להסמיך את הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה להפעיל תכנית סיוע להטמעת דרישות רגולציה החלות על עסקים חדשים וכגורם תמקצועי בתחום - לרכז את פעילות המשרדים מכוח החלטה זו, לרבות ריכוז רשימת האגרות ורשימת החוקים הנדרשים לתיקון בהתאם להקלות המפורטות בהצעת החלטה זו, לתכנן עם המשרדים תכנית הקלות ברגולציה לעסקים חדשים מעבר להקלות המפורטות בהצעת החלטה זו. על כן הצעת ההחלטה מהווה החלטה המשכית להחלטה 2118.

במסגרת האמור לעיל,

2. בסעיפים 1-6 להצעת ההחלטה - מבקשת הממשלה לקדם כבר עתה נושאים מסוימים שונים שיהוו הקלה לצורך הקמת עסק ושרידותו במשך 5 השנים הראשונות להקמתו וזאת באמצעים החוקיים הרלוונטיים הנדרשים לצורך קידום כל נושא ובהתאם לתיקונים המפורטים בהצעת ההחלטה - יבוצעו התיקונים בהתאם לסוג הדין או חנהל או הפרשנות המשפטית הנוהגת מכוחם שורר המצב הקיים.

3. בסעיף 2 להצעת ההחלטה מבקשת הממשלה להתאים את הרגולציה אשר בתחום סמכותו של שר הכלכלה והתעשייה ומפורטת בסעיף זה עבור עסקים חדשים, כמפורט להלן:

- א. דמי טיפול לארגוני המעסיקים - נקבע כי יתוקנו תקנות הסכמים קיבוציים (תשלום דמי טיפול ארגוני-מקצועי לארגון מעבידים), התשל"ז-1977 כך שעסקים חדשים יהיו פטורים מתשלום דמי טיפול לארגוני המעבידים.
- ב. היה ועובד הצפוי לעמוד בפני הליך שימור לקראת פיטורים ייעדר מעבודתו בשל מחלה למשך למעלה מ-7 ימים - רשאי העסק החדש לערוך את השימוע בכתב,

- 2 -

גם אם ביקש העובד להשמיע את טיעונו בעל פה ואף לנקוט בהליך פיטורים ובלבד שאין הפיטורים קשורים למחלה. במגזרים מסוימים לא יחול סעיף זה – עובדים בתחומי שמירה, אבטחה וניקיון ;
 א. שעות נוספות – תותר העסקה גמישה של עובדים בשעות נוספות במסגרת חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 בעסקים חדשים מבלי לשנות ביחסי פנאי עבודה בחישוב ממוצע שבועי וחודשי.

בנוגע למתן פטור מדמי טיפול ארגוני למעסיקים בעסקים חדשים – מדובר בתיקון תקנות הסכמים קיבוציים (תשלום דמי טיפול ארגוני- מקצועי לארגון עובדים), התשל"ז-1977 שהוא טעון אישור ועדת העבודה ותרווחה של הכנסת ונועד לתכלית ראויה של הפחתת עלויות התפעול של עסקים חדשים.

בעניין השימוע לפני פיטוריו - אין מניעה משפטית לאפשר את ההקלות המייל לעסקים חדשים שכן סעיף 4א לחוק דמי מחלה, תשל"ז-1976 קובע כי מעסיק לא יפטר עובד שנעדר מעבודתו עקב מחלתו, במהלך תקופת הזכאות לדמי מחלה הצבורה לו לפי חוק זה או לפי הסכם קיבוצי, וזאת עד לתקופת הזכאות המקסימלית הניתנת לו לפי החוק. עוד קובע הסעיף כי איסור הפיטורים לא יחול כאשר מקום העבודה של העובד פסק מלפעול (פשט את הרגל או שניתן בעניינו צו פירוק) או כאשר המעסיק הודיע על כוונתו לפטר את העובד בהודעה מוקדמת כמשמעותה בחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות- התשס"א-2001 בטרם נעדר העובד בשל מחלתו.

החוק כיום אינו מתייחס למועד עריכת השימוע לעובד שנעדר מעבודתו עקב מחלה.

עם זאת בפסיקה אזורית של בית הדין לעבודה נקבע כי עצם הזימון לשימוע בתקופת ימי המחלה הינו בניגוד לסעיף 4א לחוק דמי מחלה (ראו לענין זה לדוגמא: צ"ן (ת"א) -11-06-11314, מזל קריף נ' חברת מוסדות חינוך תרבות ושיקום שכונת בת"א של הסוכנות היהודית, מיום 27.8.2011).

לאור טענות חוזרות ונשנות מצד מעסיקים על ניצול לרעה של זכות השימוע וחקושי שיש לעסקים חדשים להערוך עם כ"א מוצע לקבוע כי במקרה שבו נשלחה לעובד הודעה על זימון לשימוע, בטרם נעדר העובד בשל מחלתו, יתאפשר לעסקים חדשים לבצע את השימוע בכתב. יובהר כי שימוע בכתב יאפשר לעובד לטעון את כל טיעונו בצורה סדורה ולא תהיה פגיעה בזכויותיו. עוד מובהר כי הליך שימוע כאמור יתאפשר רק ככל שהפיטורים לא נוגעים למחלה של העובד.

- 3 -

בתע"א 4844-09 מרים לייבמן נ' חברת "יפעת" בע"מ נקבע כי חובות החגיגות, המידותיות ותום הלב מחייבות כל מעביד לתימנע ככל הגיתן מביצוע שימוע לקראת פיטורים בעת שהעובד שווה בביתו בחופשת מחלה. במיוחד כשמדובר בעובד בעל ותק של שנים רבות במקום העבודה, שמצוי בחופשת מחלה קצרה יחסית, ובמעביד גדול.

במקרה נשוא הצעת ההחלטה מדובר בעובדים שהותק שלהם בעבודה יהיה לכל היותר 5 שנים ובמעסיקים קטנים ובינוניים הנמצאים בשלבי בנייה ראשוניים ושככלל יש להם מצוקת כ"א. לאור זאת נראה כי האיזון בין הצורך למתן שימוע וזכות טיעון לבין היכולת של העסקים החדשים להמשיך ולהתקיים ולקלוט כ"א מתאים מתקיים שעה שמתאפשרת מתן זכות הטיעון בכתב.

לעניין העסקה גמישה של עובדים בשעות נוספות: סעיף 1 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 (להלן: "החוק") מגדיר "שעות נוספות" כשעות עובדות על תחום יום העבודה או על תחום שבוע העבודה כפי שנקבעו בחוק או על פיו. עוד קובע החוק כי העסקה של עובדים בשעות נוספות אסורה ככל שאינה מותרת מכח סעיף 10 לחוק או שלא הותרה על ידי השר או מי שאליו הועברו סמכותו לפי סעיף 11 לחוק.

לאור התגדרה שבסעיף 1 לחוק בעניין "שעות נוספות" ובהתחשב בהוראות סעיף 16(א) לחוק בדבר תשלום שעות נוספות, המתייחסות לתשלום גמול שעות נוספות ביום שבו מועסק העובד מעל השעות הרגילות, נראה כי על פי החוק ההתייחסות להעסקה בשעות נוספות נעשית גם באופן יומי וגם באופן שבועי.

עם זאת בית הדין הארצי לעבודה הכיר בהעסקה בשעות גמישות נעל בסיס שבועי או על בסיס ממצוע חודשי או על פני תקופה ארוכה יותר) - במקרים בהם העובד הועסק על בסיס שכר חודשי, ניתנה הסכמה בכתב של העובד והוא לא נוצל, המעסיק לא שילם שעות נוספות מצד אחד ומצד שני לא קיזז משכר העובד בגין העדרויות.

לסקירה של הפסיקה בעניין ראו "חוק שעות עבודה ומנוחה: סקירת הדין הישראלי (למעט המנוחה השבועית" שהוכנה על ידי חלשכת המשפטית במשרד הכלכלה ופורסמה ב <http://www.economy.gov.il/About/Units/LegalBureau/Documents/SkiraIsraelit.pdf>

בשל הקשיים וחבלי חלידה שיש לעסקים חדשים והרצון לאפשר לעסקים חדשים כאמור ליצור איזון בין היקף העבודה לבין מספר העובדים בשנים הראשונים להפעלת העסק, מוצע לחתיר לעסקים כאמור להעסיק עובדים בשעות גמישות, זאת תוך שמירה על האיזון בין שעות הפנאי של עובדים לבין שעות עבודה ותוך שמירת התכליות של החוק.

לעניין סעיף 8 להצעת ההחלטה – מדובר במנגנון ההכרעה בסכסוכים אשר מקנה לממשלה סמכות הכרעה בנושאים שבסמכותה להכריע בהם בעת חילוקי דעות בין שרים, מבלי לפגוע בסמכותו של היועץ המשפטי לממשלה בהתאם לתקנון הממשלה.

- 4 -

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

כיוון שמדובר בשלב זה בהחלטה עקרונית של הממשלה, שיישומה לגבי החקיקה עדיין יהיה טעון קבלת ההחלטות שמתחייבות לפי התקנון לעבודת הממשלה, לרבות החלטת ועדת שרים לחקיקה, הרי שאין קושי משפטי בהצעה הנוכחית.

בהתייחס לסעיף 4 להצעת ההחלטה - כיוון שמדובר בתחום עיסוקו של מינהל התכנון במשרד האוצר ובהעדר עמדה מאת היועץ המשפטי הרלוונטי קיים קושי משפטי לאשר את תכני היבטי הצעת ההחלטה העוסקים בפעילות מינהל התכנון במשרד האוצר.

בהתייחס להיבטי הצעת ההחלטה הנוגעים לפעילות משרד הפנים - נוכח השעה המאוחרת בה הגיעה עמדת יועמ"ש משרד הפנים (ערב הגשת ההצעה למעטפה) טרם ניתן היה ללמוד את עמדתו באופן מלא, לכן קיים קושי משפטי לאישור היבטי הצעת ההחלטה העוסקים בפעילות משרד הפנים.

עמדת היועץ המשפטי של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר / מנהל התכנון - לסעיף 4: טרם התקבלה.
עמדת היועץ המשפטי של משרד הפנים: נוכח השעה המאוחרת בה הגיעה עמדת יועמ"ש משרד הפנים (ערב הגשת הצעת ההחלטה למעטפה) טרם ניתן היה ללמוד את העמדה והיא מובאת כאן כפי שהתקבלה במשרד הכלכלה -

1. לסעיף 2-

מתנדים לכל פגיעה בהכנסות חרשויות המקומיות. מה עוד, שהרשויות המקומיות מעצם תפקידן אינן אמורות לסבסד עסקים על פי סמכותן וראה בין היתר לפסק הדין בבית המשפט העליון בעניין יקותיאל וזאת להבדיל מהמדינה שאמונה על הנושא ושחינה בעלת סמכות שיורית תרחבת.

2. לסעיף 5.1-5.3 -

לא בכל המקרים תדבר אפשרי ולפיכך לא ניתן לקבוע.

3. לסעיף 5.6 -

מתנגדים להצעה זו וזאת בשים לב להוראות חוק רישוי עסקים, לתפקידים של הרגולטורים ולתפקידו של משרד הפנים במסגרת החוק האמור. המדובר במדריכים מקצועיים של הרגולטורים, אשר נכתבים על ידם בהתאם לסמכותם כנותני האישור, וממילא הם מבוססים על המפרט האחיד אשר מסכנן את כל התנאים השונים לקבלת רישיון שנקבעו על ידי הרגולטורים השונים. משרד הפנים אינו בעל מקור הידע והסמכות בקביעת המפרטים והמדריכים ואין כל מקום והצדקה שמשרד הפנים יידרש להיות אחראי על ביצוע פעולות המוטלות על הרגולטורים ושאינן ביכולתו ובסמכותו על פי החוק כל אפשרות וסמכות ודומני שלא בכדי, כלפיהם ובכל הנוגע למילוי החובות והאחריות המוטלת עליהם על פי החוק. חדברים מקבלים משנה תוקף לאור כך שגם האחריות על המפרטים האחידים מוטלת על הרגולטורים, ראו לעניין זה סעיף 1ג7 לחוק: "נותני האישור יפרסמו, בדרך שנקבעה לפי סעיף 2ג7, מפרט המאחד את כל המסמכים והתנאים הנדרשים מטעמם לפי סעיפים 76 ו-7, לפי סוגי עסקים (בחוק זה - המפרט האחיד)..." ;

- 5 -

ראו גם תקנה 37(ת) לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות) (תיקון), התשע"ג-2012, בה נקבע:
 "(ה) עד תום התקופה האמורה... יפרסמו נותני האישור את המפרט האחיד בפורטל הממשלתי ויפרסמו הודעה ברשומות על דבר פרסומו שם ועל מועד תחילתן של ההוראותיו...".

4. לסעיף 6.1 -

היתר זמני כמשמעותו הינו זמני ביחס לרישיון קבוע. הארכת פרק הזמן של ההיתר לשלוש שנים אינה הולמת את מעמדו של ההיתר בזמני, מה עוד, שבהתאם לזאת, יכול להיווצר מצב אבסורדי בו עסק טעון רישוי נהנה מחיתר זמני לתקופה ממושכת של שלוש שנים, בעוד שעסק דומה טעון רישוי שאינו נכנס למסגרת החלטה זו, יקבל רישיון קבוע לפרק זמן של שנה או שנתיים. לעמדתנו, המצב המשפטי הנוכחי לפיו היתר זמני יכול שייתן עד שנה בלבד על כלל המשמעות הנובעת ונגזרת לצורך מילוי התנאים הנדרשים בפרק הזמן האמור, הינו ראוי ונכון לשמרו. בנוסף יש ליתן את הדעת לאינטרס ההסתמכות של בעל עסק אשר נהנה מהיתר בעל תוקף ממושך של שלוש שנים ואשר ככל שלא יפעל כנדרש לאחר תום תקופה כאמור, הלכה למעשה, יהיה קושי מהותי לפעול כנגדו.

5. לסעיף 6.2 -

מתנגדים לכל הפגיעה האמורה בקופה הציבורית ובמתן אפשרות לאדם שלא לשלם כנדרש את חובותיו. למעשה המדובר בעמידה עבריינית של אדם אשר בחר שלא לשלם את חובותיו תוך פגיעה בשלטון החוק ואין כל הצדקה לאפשר לו להתנער מחובותיו כפי שהוצע. עצם העובדה שעסק עומד בדרישות המהותיות אינה מהווה כל עילה לאי תשלום מסים ואגרות על ידו ואין כל מקום לאפשר לו להתחמק מתשלום חובותיו

6. לסעיף 4.2 -

אין מקום לקביעה גורפת כפי המוצע. האישורים ותמסמכים נדרש שיהיו עדכניים ויתנו מענה לצרכים של כל הליך רישוי על מאפייניו השונים. לפיכך, אין מקום לקביעה גורפת כאמור. יצוין כי במסגרת תקנות התכנון והבניה היתה אפשרות להכיר באופן פרטני במסמכים שהוגשו בהליכים על פי חוק רישוי עסקים כעונים על הנדרש גם לעניין הגשת בקשה לשימוש חורג וכיו. עם זאת אין מדובר בהוראה גורפת ויש להשאיר את הנושא לבחינה פרטנית ולא ניתן וטביר לקבוע חוראה גורפת כאמור. בין כך ובין כך, ההוראות שמוצעות הינן נוגעות להכרה במסמכים של רישוי עסקים במסגרת הליכי תכנון ובניה ואף מטעם זה אין מקום לקביעת חוראות בעניין זה בחוק רישוי עסקים, אלא יש לבחון ולקבוע את ההכרה במסמכים בסיווגים הנדרשים בדיני תכנון והבניה.

עמדת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה: אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשרד העומד בראשו מגיש את ההצעה:

היועץ המשפטי של משרד הכלכלה והתעשייה סבור כי אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

מיכאל אסתר
 היועץ המשפטי
 משרד הכלכלה והתעשייה